

POLEN

REBEL EN HELD IN EUROPA

Everzwijn en Pawel
Adamowicz (14 jan
2019):
meer
gemeenschappelijk
“than meets the
eye”

POLEN NA WO II

BASICS

- Buurlanden: Rusland, Litouwen, Wit-Rusland, Oekraïne, Slowakije, Tsjechië, Duitsland (en Zweden)
- Oppervlakte: 312.000 km² = zesde grootste land in Europa, ongeveer 10 keer België
- Bevolking: 38.700.000 (plus 2 miljoen "Polonia")
- Taal: Pools (5de taal in Europa)
- Munt: Zloty (1 EUR= 4, 8 zloty)
- Landklimaat: -15 tot + 25
- Republiek met president, regering, Kamer (Sejm) en Senaat (Senat). EU-lid sinds 1 mei 2004. NAVO-lid sinds 12 maart 1999.

POLEN, DOOR EN DOOR EUROPEES

- 4 april 966 Koning Mieszko gekerstend in Gniezno: Polen neemt plaats in de rij van katholieke Europese landen.
- 1 juli 1569 Unie van Lublin: een rijk van de Baltische tot de Zwarte Zee: grootste Europese land ooit
- 1795-1918: 123 jaar van “partities”, Napoleon, opstanden en in WO 1 Polen in vijf legers

1918: ALS EEN FENIKS UIT DE AS

- 8 januari 1918: Woodrow Wilson stelt zijn 14-punten programma voor; punt 13 is een vrij Polen
- Oorlogen met vrijwel alle buurlanden en vooral Rode Leger: “Mirakel aan de Wisla” (Cud nad Wisla)
- Land in chaos: spoorwegen, munt, talen, leger...In Warschau werken twee verlichtingspalen
- Politiek duel Jozef Pilsudski en Roman Dmowski

Warschau voor WW 2: “Parijs van het Oosten”

1939-1944: OCEAAN VAN PUIN

- 1939: 1 sept Hitler, 17 sept Stalin
- Polen % zwaarste dodentol van alle landen in WO2
- Nazi's Joodse ghetto's
- AK grootste verzet WO2 = keiharde repressie nazi's

TWEEMAAL IN OPSTAND

- “Mein Führer, het Joodse ghetto in Warschau heeft opgehouden te bestaan”
- 1 augustus 1944: Warszawa walczący= Strijdend Warschau
- Symbool opstand: Prudential toren
- “Stuur uw bakstenen naar Warschau”
- Werken Bernardo Bellotto (Canelotti 2) hofschilder 1770 Poniatowski
- Maar veel gebouwd in stijl Sociaal-Realisme en na dood Stalin in pogingen tot namaak Westerse architectuur

NA WO2 : ONDER STOLP VAN COMMUNISME

- 1945: Ijzeren Gordijn
- Jaren 1980: “Solidarnosc”, Oorlogstoestand, Lech Walesa, Paus JP2
- 1989: semi-vrije verkiezingen
- 1 mei 2004 lid EU

“FOR YOUR FREEDOM AND OURS”

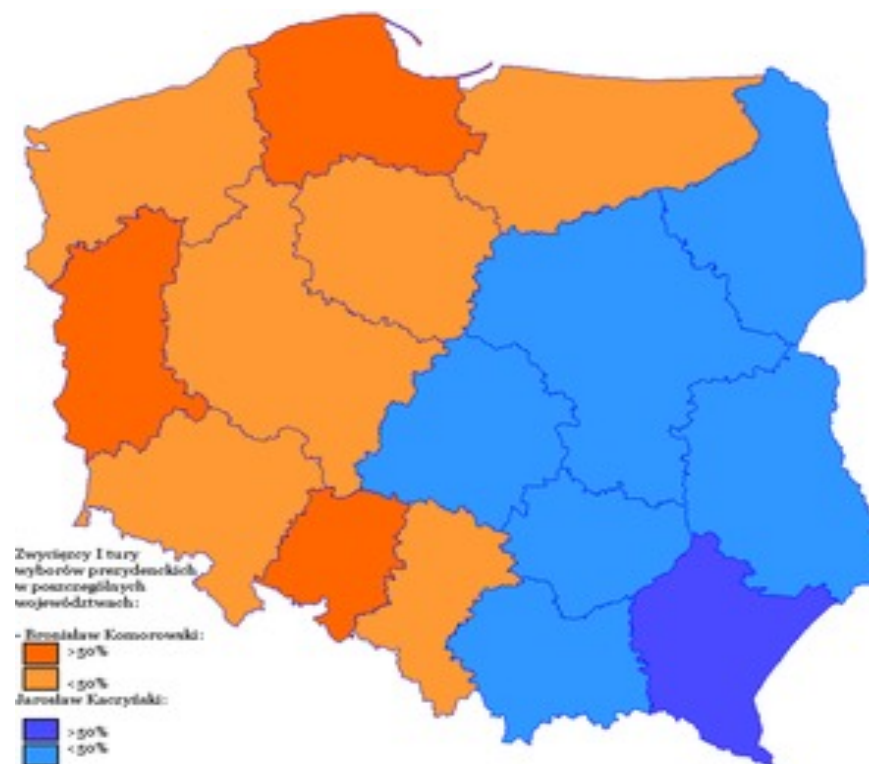
- 1683: koning Jan Sobieski bevrijdt Wenen van de Turken
- 1830: Poolse opstand tegen Russen redt prille België
- 1920: Polen verslaat Rode Leger op weg naar Duitsland en Frankrijk
- 1940: Poolse troepen in WO 2: Monte Cassino, code Enigma, RAF Poolse Piloten, tankbrigade Generaal Stanislaw Maczek bevrijdt West-Vlaanderen
- 1980: Polen eersten om communisme te verslaan

GESCHIEDENIS = ERFENIS

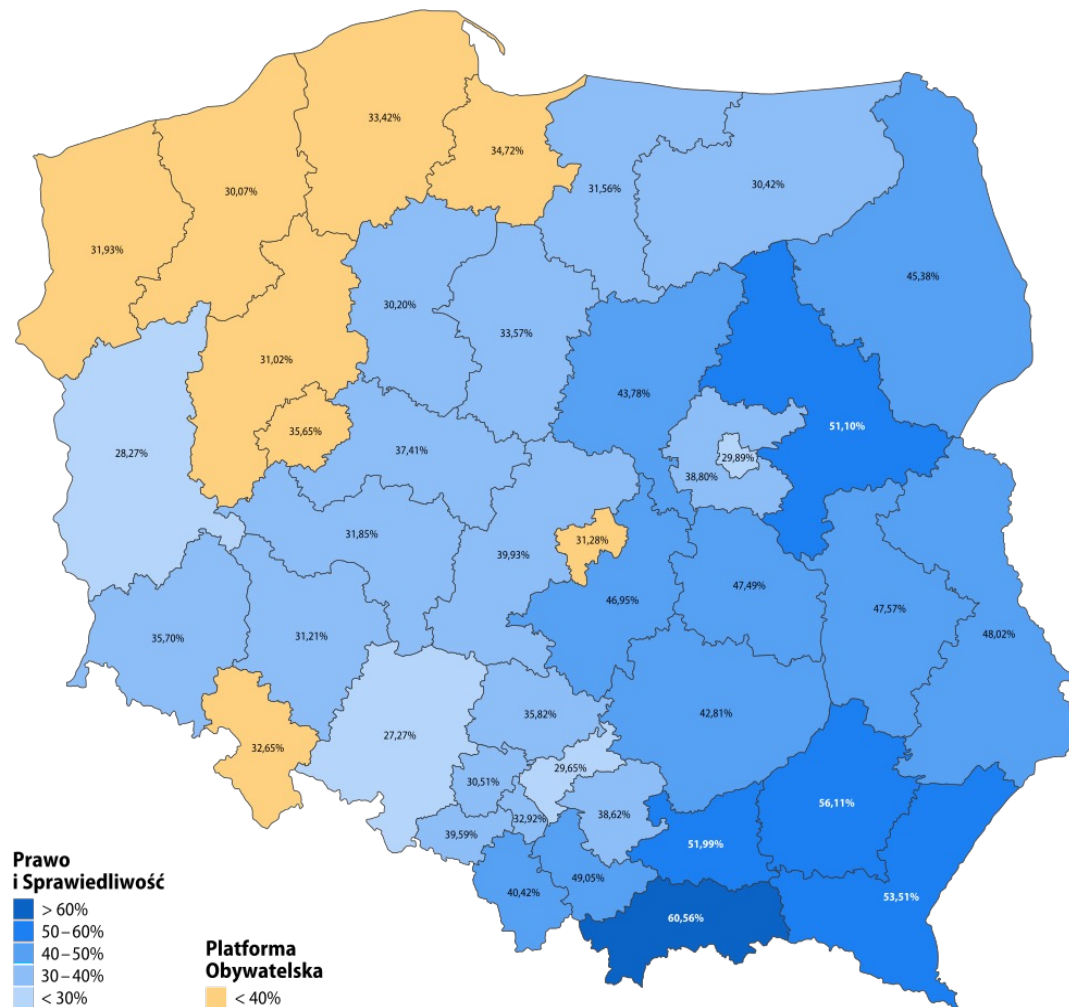
- Clash tussen “romantici” en “positivisten”
- Wantrouwen tegenover ‘Europese vrienden’ (alsook EU)
- Geschiedenis is in Polen nooit echt voorbij
- Staat- Kerk-Polen-patriottisme

“Normale” verkiezingsuitslag (Presidentsverkiezingen 2010)

De tsunami van 2015

Parlementsverkiezingen

REGERING 'RECHT EN RECHTVAARDIGHEID'

- Najaar 2015: politieke tsunami, najaar 2019 nieuwe overwinning
- Jaroslaw Kaczynski: de echte heerser van Polen
- Sociaal beleid gul en bijna 'Skandinavisch', buitenlands beleid nationalistisch, maatschappelijk-cultureel beleid conservatief
- Ruzies met EU: hervorming gerecht, media, oerwoud Bialowieza, migratie (van moslims)....

OPPOSITIE

- PO van Donald Tusk: liberaal
- Links: ex-communisten SLD, Razem, Wiosna ('Lente'),
- CENTRUM: Kukiz, PSL, Holownia, Nowoczesna
- Parlementsverkiezingen 2023: eenheid?

- Najaar 2021 hybride oorlog met aangevoerde vluchtelingen Loekashenko
- Opvang vluchtelingen uit Oekraïne: meer dan 9 miljoen
- Interne politieke polarisatie geluwd (tijdelijk? Verkiezingen 2023?)

NU: POLEN HELD IN EU?

.....OF REBEL IN EUROPA?

POLLEN
Twee vrouwen leiden het aangroeiende protest tegen de regering

'Wij zijn meesters van de straat'

Nooit eerder sinds de val van het communisme trokken de Polen zo massaal de straat op. Ze scharen zich daarbij achter een vlag die van de organisatie Vrouwenvakking, Anack sprak met de twee boegveden Klementyna Sachanow en Marta Lemparl. 'Dit regime is één grote farce.'

De acties staan niet voor niets. Naamloze etniko beweging op YouTube (19) is verantwoord, en die van TVP woensdag is verantwoord. De groeie van de protesten is enorm. In de afgelopen twee maanden zijn er al meer dan 1000 demonstraties geweest. De vrouwen die de straat op gaan, zijn voornamelijk van de jaren vijftig tot de jaren zeventig. Ze zijn de dochters van de communisten die de straat op gingen om tegen de regering te protesteren. Ze zijn de dochters van de communisten die de straat op gingen om tegen de regering te protesteren. Ze zijn de dochters van de communisten die de straat op gingen om tegen de regering te protesteren.

POLLEN
Igor Tuleya, de rechter die een beroepsverbod kreeg

'De Europese Unie moet Polen boetes opleggen'

De Europese Unie moet Polen boetes opleggen voor de rechter die een beroepsverbod kreeg. De rechter heeft de Europese Unie de boetes opleggen voor de rechter die een beroepsverbod kreeg.

WERELD
Igor Tuleya, de rechter die een beroepsverbod kreeg

De rechter heeft de Europese Unie de boetes opleggen voor de rechter die een beroepsverbod kreeg.

EUROPESE VERKIEZINGEN

Waarom de Polen de Europese Unie tegelijk aantrekken en afstoten

'Dit land is verdeelder dan ooit'

POLLEN
Dit land is verdeelder dan ooit

De Polen zijn verdeeld. Het land is verdeeld in twee kampen. Het ene kamp wil de Europese Unie aantrekken, het andere wil de Europese Unie afstoten. Dit land is verdeelder dan ooit.

WERELD
Op zondag 26 mei houdt ook Polen Europese verkiezingen. De inzet is niets minder dan de Poolse identiteit, schrijft Polen-correspondent Marc Peirs. 'Wat moet ik in godsnaam met mijn nationalisme oomarmen?'

De Polen zijn verdeeld. Het land is verdeeld in twee kampen. Het ene kamp wil de Europese Unie aantrekken, het andere wil de Europese Unie afstoten. Dit land is verdeelder dan ooit.

VRAGEN?

ZEER WELKOM – GEEN ENKEL TABOE

